

Den dyktige fagarbeider!

Oppgaver tilpasset:

Norskfaget på yrkesfaglige programfagområder. Dette spesifikke opplegget er rettet inn mot byggfag VG1, men har stor overføringsverdi til andre programområder.

Øving på nøkkelkompetanse; de grunnleggende ferdighetene:

Elevene skal gjennom dette opplegget få trening i å lytte, delta muntlig, lese og skrive.

Presentasjon:

Gjennom dette opplegget skal eleven få kunnskap om/reflektere rundt hva som ligger i utsagnet "Å være en dyktig fagarbeider". Med utgangspunkt i ulike tekster og oppgaver ønsker opplegget å bevisstgjøre elevene på at språk og handlinger blir oppfattet og tolket av andre mennesker. Vårt handlingsmønster og væremåte blir vurdert av lærere, kunder og arbeidsgiver. Elevene skal gjennom opplegget erfare at dannelse er et viktig element i yrkesutøvelsen.

Kompetansemål:

- Mestre ulike skriveroller som finnes i skole, samfunn og arbeidsliv.
- Bruke datateknologien til å arkivere og systematisere tekster.
- Beskrive og vurdere hvordan språk og sjangere brukes av representanter for ulike yrkesgrupper og i ulike sosiale sammenhenger.
- Bruke fagkunnskap fra skole, samfunn og arbeidsliv.

Forslag til gjennomføring:

Det beregnes ca. 3 undervisningstimer à 60 minutter og hjemmelelse.

Forslag til tekster:

Prøysen: Snekker Andersen, Julepresangen (sang)

NRK : Partydronninger (engelsk serie,klipp)

YOU TUBE : Sangen "På fredag" av Trang fødsel

- 1) Ta utgangspunkt i stillingsannonser. Der står det ofte ord som dyktig, selvstendig osv.

Hva ligger i disse begrepene? Hva tror du arbeidsgiver ser etter? Skriv ned minst 5 punkt. Dette danner utgangspunkt for samtale i klassen.

- 2) Læreren tar ordet og forteller om egen erfaring og kjennskap til håndverkere.:
Elevene i byggfag går her for å bli enten tømrer, murer eller maskinfører.

For eksempel:

Mitt første møte med ”tømreren” var som barn. Jeg leste Knerten og Lillebror. Der ble snekkeren skildret. En eldre mann med hvitt hår og hjemmestrikket kofte. Han hadde alltid tid til Lillebror. Han var gjestfri og hjelpsom, men det jeg husker best var hans evne til å SE og OBSERVERE. Han hadde ingen problemer med å se at rota var ”en leke” som kunne snakke med Lillebror. Han så også nødvendigheten av å lakke den slik at den fikk lengre varighet.

Mitt neste møte med yrkesgruppen var i voksen alder. Jeg skulle pusse opp huset jeg hadde kjøpt og trengte hjelp. I møtene med snekkeren ble jeg kjent med en mann som hadde sansen for detaljer. Han så mulighetene og hadde kjennskap til ulike stilarter og epoker. Han visste hva han snakket om.

Peisen har alltid hatt en sentral plass i norske hjem. I Norge kan vinteren være hard og kald, så vi er avhengig av god varmekilde. Jeg ønsket å ha en peis i mitt hjem. Mureren kom, og også her ble jeg imponert over en som kunne sitt fag. Jeg forklarte hvordan jeg ville ha det, og han hadde erfaring og kunnskap nok til å gjøre mine ønsker om til virkelighet. Han kom også med en del råd og tips. Han hadde erfaringen.

En dyktig arbeider er en person som kan faget sitt, men han /hun er også en estetiker. En som har sansen for detaljer, ser sammenhenger og gode løsninger.

Denne egenskapen kan trenes opp ved hjelp av gode observasjoner og handlinger.

Hvordan samsvarer dette med punktene som elevene skrev ned.

- 3) Det er viktig å kunne faget sitt, men er det også viktig hvordan du framstår? Har du hørt ordet ”Dannelse”?

I noen år har det gått en serie på TV som heter ”Partydronninger” Hva karakteriserer disse jentene?

Se et klipp fra Partydronninger. Refleksjon i klassen.

Hvordan framstår du gjennom ordvalg og språk?

Lekse: Elevene får utlevert ei oppgave som går på ord:

Lavstil	Mellomstil	Høystil
Kjerring	Kvinne	Hustru

Kjerre	Bil	Transportmiddel
--------	-----	-----------------

Elvene finner selv flere forslag.

Minusord	Nøytrale ord	Plussord
Stygg	Grei	Vakker
Heslig	Godkjent	Strålende

Elevene finner selv flere forslag.

4) Samtale rundt lekse

Deretter spilles sangen "På Fredag" (YOUTUBE).

Hva handler denne sangen om? Hvilke tanker gjør du deg rundt denne arbeideren?

Hvilke plikter har du hjemmet? Ser du selv hva som må gjøres eller må du ha det forklart?

(oppvaskmaskin/søppelbøtta, rydder du etter deg? Måker du snø? Hjelper du barn og eldre?

Klassen skriver stikkord.

Klassen leser "Snekker Andersen" og "Julepresangen".

Hva karakteriserer disse to arbeiderne, og hva er forskjellen på dem? Samtale.

5) Innleveringsoppgave med formell vurdering

I første økt snakket vi om hva som karakteriserer "Den dyktige arbeideren". Vi fant ut at den dyktige arbeideren er en person som kan faget sitt. Han har også evnen til å se sammenhenger og helhet. Vi snakket også om hvor viktig det er å ha orden og struktur på arbeidet sitt. Dette gjelder både på verkstedet og i skolesakene. Det er også viktig å merke seg hvordan ordvalg og stiltone forteller noe om oss.

Merk: Ord med stil: Høystil, mellomstil og lavstil. (Samtale----snakke---skravle.)

Ord med utstråling: Positive, nøytrale og negative. (Residens—hus ---rønne/kåk)

OPPGAVE: Skriv en tekst der du forteller hvilken type arbeider du er. Kan følgende stikkord være til hjelp?

I teksten vil jeg at du skal fortelle om din evne til å se sammenhenger. Kan du fortelle om en episode der du så hva som burde gjøres? Hjelper du til hjemme? Hvilke plikter har du? Hvilken stiltone og utstrålingsord bruker du når du snakker og skriver? Er du flink til å holde orden i skolesakene dine og i verktøyet på verkstedet? Kan du fortelle litt fra praksis og/eller praksis i verkstedet? Hva har du bidratt med? Har du tatt initiativ/kommet med forslag?

Teksten din skal ha følgende overskrift: "Jeg, en dyktig arbeider?"

Vurdering:

Lavt nivå. 1-2	Middels nivå 3-4	Høyt nivå 5-6
Du skriver litt om alle punktene.	Du skriver litt om alle punktene Du klarer å flette inn noe episoder som du har opplevd. Teksten din bærer preg av en god sammenheng /flyt.	Du skriver litt om alle punktene, og viser at du får til en god overgang fra et punkt/ moment til et nytt. Du forteller hva du gjør og krydrer teksten med episoder som forteller leseren noe om deg. Du viser at du kan ta i bruk utstrålingsord for å få variasjon i teksten. Ordtak kan være med å gi teksten en god moral. Du viser at du kan bruke et ordtak som passer inn i din tekst. Du svarer på spørsmålet.
Språk: Du skriver i mellomstil og viser at du kan regelen for stor bokstav. Du kan også bruke punktum .	Du skriver i mellomstil og viser at du kan regelen for stor/liten bokstav. Du kan bruke tegn og har lite ordfeil.	Du viser variasjon i stil og utstråling. Du behersker stor/liten bokstav, tegnsetting og rettskriving.
Lengde : Litt over ei halv side	Lengde 1-1,5 sider	Lengde: 1,5-2 sider